

Lešnik Elza, prov. učiteljica v Vitanju (z odliko); Permé Olga, suplentka v Framu (z odliko); Presker Marija, suplentka v Vojniku; Rebolj Franja, supl. v Žičah; Schmidlehner Ana, supl. v St. Juriju na Ščavnici; Soršak Olga, supl. v Račjem; Ušen Terezija, supl. v Makolah; Venigerholz Friderik, suplent pri sv. Križu blizu Ljutomeru.

—š— Deška okoliška ljudska šola v Celju je ob začetku šolskega leta 1916/17 štela 354, a ob koncu 333 učencev, in sicer jih je imel 1. a) r. 45, 1. b) r. 49, 2. r. 57, 3. r. 68, 4. r. 62 in 5. r. 52. — Za višji razred je bilo sposobnih 206, ne-sposobnih 83, neizpranih pa 44 zaradi nedostatnega dohajanja v šolo. Med šolskim letom je 6 dečkov umrlo, 15 pa jih je ostavilo zavod. — Restriginan pouk se je vršil deloma celodnevno, deloma poldnevno. Poučevali so vodja, 2 učitelja, 1 suplentka, 1 volonterka in veroučitelj. 5 učiteljev je mobiliziranih. — Za vstop v srednje šole se je prijavilo 16 učencev. — Prihodnje šolsko leto se prične v 2. polovici septembra t. l.

—š— Popravek. Vodja obrtne-nadaljevalne šole v Trbovljah na Vodi, šolski okraj Laško na Štajerskem, je stalni učitelj gosp. Emil Volc, ne pa, kakor stoji pomotoma v šematizmu štajerskih ljudskih šol za leto 1917, spodaj podpisani. — Trbovlje-Vode, dne 5. julija 1917. — Ivan Kern, nadučitelj.

—š— C. kr. samostojni nemško-slovenski gimnazijski razredi v Celju so šteli ob koncu šolskega leta 1916/17. — 131 rednih učencev ter 4 privatiste in sicer so imeli: 1. razred 49 učencev in 3 priv., 2. razred 24 učencev, 3. razred 30 učencev in 1 priv., 4. razred 28 učencev. — Vsi frekventantje so bili Slovenci. — Učni uspeh je bil vobče prav dovoljen. — Profesorjev je poučevalo 6, pri vojaštvu sta bila zaposlena 2. — Posebno izvestje — predrag tisk in papir! — se letos ni izdalo. — Pričetek prihodnjega šolskega leta se bo oznanil po časopisih.

—š— C. kr. velika gimnazija v Celju je imela ob koncu šolskem leta 1916/17. — 227 rednih učencev in 15 privatistov. — Med rednimi učenci je bilo 75 Slovencev, 1 Čeh, 1 Hrvat, 3 Lahi ter 146 Nemcev z vseh vetrov. — Učni uspeh: zdelalo jih je 180, med temi 27 z odliko; 21 jih ni uspelo, 8 jih ima ponavljalni izpit, 18 pa je neizpranih. Poučevalo je mimo ravnatelja 14 profesorjev in pom. učiteljev, mobiliziranih je troje profesorjev. Med profesorji sta le dva Slovenca: učitelja slovenščine in verouka. — Prihodnje šolsko leto se prične, ako ne pride kaj vmes, dne 18. sept. t. l.

Goriške vesti.

—g— Na zaposlovalnem tečaju c. kr. goriških učiteljskih v Ljubljani so se izvršili zrelostni izpiti v času od 30. junija pa do dne 6. julija 1917. Proglašene so bile za zrele nastopne kandidatnje: I. Redne gojenke: Bajčić Marica, Bras Marija, Černe Cirila (tudi z nemškim učnim jezikom); Dietz Mara (z odliko s slov. in nemškim uč. jezikom); Doljak Olga, Dominko Olga; Dominko Marta, Furlan Elizabeta (s slov. ter z odliko z nem. uč. jezikom); Komel Josipina, Križnič Vekoslava, Kumar Olga; Macarol Pavla, Mervič Marija (z odliko); Mlač Julija (tudi z nem. uč. jezikom); Novak Marija, Oblokar Ljudmila, Peršič Alojzija, Podboj Berta, Rümmler Gizela (tudi z nem. uč. jezikom); Schwarz Marija (tudi z nem. uč. jezikom); Sfiligoj Ljuboslava, Šinigoj Rozalija, Tomšič Ana (z odliko); Vodopivec Marija, Žitko Ana. II. Privatistinj: Čermak Božena, Čuk Marija, Franko Vida, Iskra Stanislava, Istenič Josipina, Meško Iljka, Močnik Katarina, Pehani Jadviga, Podboj Marija; Sever Vera: Turek Erna, Veninšek Marija in Zemljč Marija. Razen navedenih sta napravili kandidatnji Sellak Ida in Taborsky Doroteja, ki imata že zrelostni izpit za italijanski učni jezik, dopolnilni izpit za nemški jezik, a absolvirana licejka Rismondo Marija dopolnilni zrelostni izpit za ljudske šole z nemškim učnim jezikom. Moških abiturientov ni bilo, ker so trije četrtletniki tekom šolskega leta prebili pred odhodom v vojaško službovanje predčasni zrelostni izpit, namreč: Klebel Emerih, Pagon Josip in Klavara Fran; istotako Švara Ivan, nekdanji gojenec goriškega učiteljskega, a sedaj v vojaškem službovanju.

Tržaške vesti.

—t— C. kr. pripravnica za srednje šole v Trstu je zaključila šolsko leto 1916/17. v četrtek, dne 28. junija. Pripravnica ima 2 letnika, vsak letnik po 3 vzporednice. V prvem letniku je bilo 108 učencev in 9 hospitantinj; v drugem letniku pa 109 učencev in 8 hospitantinj, skupaj 217 učencev in 17 hospitantinj. Učni uspeh

ob koncu šolskega leta je bil sledeči: v prvem letniku v vseh treh vzporednicah je bilo 17 odlično sposobnih, 81 sposobnih, 9 vobče sposobnih, 7 nesposobnih, 4 neizpranih. V drugem letniku v vseh treh vzporednicah: 31 odlično sposobnih, 76 sposobnih, 3 nesposobni in 8 jih je dobilo ponavljalni izpit. Sprejemni izpit za srednje šole so naredili vsi učenci drugega razreda.

—t— Slovenska trgovska šola v Trstu je zaključila sedmo šolsko leto z jako ugodnim uspehom. Prvi letnik deške trgovske šole je imel 29 učencev, drugi 22. V pripravljalnem letniku jih je bilo 28. Na deški trgovski šoli, katere prvi letnik se je bil otvoril z baš končanim šolskim letom, je bilo 27 učenk. Šolo vzdržujejo skoro izključno slovenski denarni zavodi v Trstu. Letos je po sedmih letih obstanke te šole naučno ministrstvo nakazalo podpore 5000 K. Prava malenkost je to. Država bi morala imenovati razne učitelje za ta zavod in ga podprati.

—t— Dne 4. julija t. l. sta se otvorili šolski jedilnici za ljudsko šolo C. M. D. v ulici Acquedotto in za ljudsko in meščansko šolo C. M. D. pri Sv. Jakobu in sicer za šolo v ulici Acquedotto v paviljonu „Ljudskega vrta“, za šolo pri Sv. Jakobu v njenem lastnem poslopu.

—t— Šolska refekcija. Po neumornem prizadevanju komiteja za šolsko refekcijo, ki mu daje aprovizacijska komisija finančna sredstva, ga zalaga z živili ter mu tudi občina prispeva znaten znesek, se je mogla šolska refekcija toliko izpopolniti, da šteje danes Trst 14 šolskih jedilnic, v katerih dobiva zelo dobro hrano kakih 9000 šolskih učencev, ki jih nadzorujejo učitelji, oziroma učiteljice. Včeraj dopoldne je nekaj teh jedilnic obiskal namestnik baron Fries-Skene v spremstvu dvornega svetnika barona Glanza in predsednika aprovizacijske komisije, in sicer šolske jedilnice v ulici Rosario, v ulici Paolo Veronese, v ulici Giuliani in v Ljudskem vrtu. Ob tej priliki se je gosp. namestnik mogel prepričati, kako izvrstno posluje ta ustanova, ter je predsedniku komiteja, gosp. dr. Puecherju, izrekel svojo polno zadovoljstvo.

—t— Razpisane učiteljske službe v Trstu. Mestni magistrat razpisuje naslednja mesta: 1. voditeljski mesti na slovenski ljudski šoli v Rojanu in na Opčinah oziroma voditeljski mesti na slovenskih ljudskih šolah v Šklednju in na Katinari; 2. mesto stalnega učitelja za slovenske ljudske šole v okolici, oziroma tri nadaljna mesta; 3. eventualno 5 mest provizoričnih podučiteljev za slovenske ljudske šole v okolici; 4. dve mesti stalnih podučiteljic za ljudske šole v okolici; 5. eno mesto provizorične učiteljice za slovenske ljudske šole v okolici. Vse te službe so razpisane do 2. avgusta t. l. Pojasnila daje rade volje uredništvo „Edinosti“.

Splošni vestnik.

Iz državnega zbora. Šolske razmere na Kranjskem. Drž. posl. dr. Lovro Pogačnik je stavil na naučnega in domobranskega ministra sledeče vprašanje glede uporabe šolskih poslopj na Kranjskem v vojaške namene: Nad dve leti že drži vojna uprava zasedena šolska poslopja skoro po vsem Kranjskem. Zlasti v Ljubljani, ljubljanski okolici in industrijskih krajih trpita pouk in vzgoja šolske mladine. Pouk je skrčen na tedenskih 9—12 ur. Vrši se po barakah in drugih docela neprimernih lokalih. Samo v Ljubljani je prizadeto 6000 otrok. Še več trpi vzgoja. Iz šole je vrgla vojska otroke na cesto. Očetje so v vojski, matere morajo za vsakdanjim kruhom, otroci pa so prepričani moralični, umski in fizični propasti. Res, da je nekaj revčkov dobilo varstvo po dnevnih zavetiščih. A vse to je premalen kos, v primeri z ogromno škodo brezposelnosti, ker podivjanost in kaznjiva dejanja mladine rasejo nezasišeno. Zadnji čas je, da se državna oblast zave, da ne gre nikakor več grešiti tako brezobzirno nad našo bodočnostjo, nad našo mladino. Težke so žrtve mož in fantov, ki jih zahteva vojska. A umljive so. Mladinske žrtve pa so neumljive, nepotrebne in kruto se bodo maščevale nad državo in narodom! Naravno je tudi, da je vojna uprava zasedla šolska poslopja in ukinila šolski pouk ob izbruhu vojske za nekaj časa. Umljivo je tudi, da se prostori uporabljajo za bolnice. A vojska z Italijo traja že tretje leto in nikakor ne gre, da bi se šole uporabljale še nadalje za streho formacijam in uradem, za katere je mogoče zgraditi v najkrajšem času primerne barake. Še je čas, da se za bodočo šolsko leto odpomore hudi sili s primernimi preuredbami in poskrbi za redni pouk in redno vzgojo mladine. Zato vprašamo njiju ekselencij naučnega in domobranskega ministra, ako se jima te nevzdržne šolske razmere na Kranjskem znane in ali imata moč in voljo poskrbeti za redni pouk že v jeseni.

Splošno pomiloščenje političnih obsojencev. Dne 2. t. m. je slavil prestolonaslednik

Franc Jožef Oton svoj god. V proslavo tega dne je izdal naš ljubljeni vladar Karel lastnoročno pismo, s katerim razglasa splošno pomiloščenje političnih obsojencev in odpušča po civilnih ali vojaških sodiščih prisojene kazni osebam, ki so bile obsojene zaradi veleizdaje, razžaljenja Veličanstva, razžaljenja članov cesarske hiše, motenja javnega miru, ustaje, upora, nasilnega poslopanja proti zborovanjem, ki jih je sklicala vlada za razpravljanje javnih zadev, proti sodiščem ali drugim javnim oblastim, dalje kaznivih dejanj po členih I, II. in IX. zakona z dne 17. decembra 1862. drž. zak. št. 8 iz leta 1863; podpiranja pri enem navedenih zločinov. Pomiloščenje je odpravilo tudi nasledke obsodb. Tudi vse preiskave zaradi političnih deliktov so ustavljene. S tem je vladar izvršil akt največje modrosti in visoke pravčnosti. Cesar sam pravi, da mora prenehati politika sovraštva in represalij in da je napočil čas, da zavladava v državi duh pomirljivosti in da se ustreže željam naroda. Nad 18000 ljudi bo deležni ces. milosti.

Podobno našim razmeram. V tiskarskem gremiju na Dunaju je poročal nedavno načelnik šolskega oddelka Friderik Jasper o gremialni strokovni šoli. V svojem poročilu se je pritoževal o naraščanju tiskarskih vajencev. Poudarjal je, da se je izkazalo, da so uspehi na dunajskih meščanskih šolah dokaj slabši, nego uspehi na meščanskih šolah na deželi. To nerazmernost so spoznali sedaj v vojnem času tudi merodajni vojaški krogi. Na dunajskih ljudskih in meščanskih šolah je v veljavi neki jako nesrečen odlok, ki nalaga učitelstvu v dolžnost, da mora, kar mogoče največ učencev, tudi slabo nadarjene, spuščati v višje razrede. Razume se, da je taka odredba v ne malo kvar dobrih učnim uspehom. Gremij bo napravil vlogo na naučno ministrstvo ter ga opozoril na to kvarljivo odredbo. Na ljubljanskih šolah ni sicer takega predpisa, vendar so pred nekaterimi leti naši „pikolovci“ „gihali“ z razredniki za prav majhne odstotke ne-sposobnih učencev v razredih in tisti učitelj je veljal za najboljšega, ki je naredil najmanjše % ne-sposobnih učencev.

Draginjska doklada državnim nastavljenecem. Med vlado in odsekom za državne nastavljenice je prišlo do kompromisa, da se bo že te dni razglasila naredba, ki dovoljuje državnim nastavljenecem že s 1. julijem zvišano draginjsko doklado, tako da bodo nastavljenčci s 1. avgustom dobili izplačane draginjske doklade za julij in avgust. Državni zbor o teh dokladah ne bo sklepal, marveč vzel samo naznanilo o tem kompromisu na znanje. Draginjska doklada pa bo znašala po številnosti rodbine od VI. činovnega razreda navzgor 17 do 60%, od VII. do XI. činovnega razreda 28 do 110%, in za državne sluga in poduradnike 32 do 128%, temeljne plače. Vlada se tudi pozivlja, da stori potrebno, da dobe enake doklade tudi učitelji in deželni uradniki ter privatni uradniki podjetij, ki so dobavitelji za državo.

Važno za srednješolce, ki niso izdelali razreda. Kakor lani in predlanskim, je dovolilo naučno ministrstvo tudi letos, da smejo delati ponavljalne izpite tudi oni dijaki, ki so padli v več predmetih.

Nov list. Demokratična stranka v Ljubljani začne izdajati nov list „Naprej“. Prva številka izide dne 15. t. m. jutraj. List se tiska v Učiteljski tiskarni.

Razgled.

Slovenska Matica — oživljena. Vlada je leta 1915 ustavila delovanje slovenskega književnega zavoda „Slovenska Matica“ menda zaradi knjige „Gospodine Franjo“, kjer se opisujejo razmere v Bosni za časa okupacije. Upravo je bila izročila nemškemu notarju Galletu. Ministrstvo je sedaj svojo odredbo preklicalo in odredilo, da se Matici vrne vse njeno premoženje. Dosedanjemu odboru je menda dala vlada ukor.

Kratka slava varšavske visoke šole. Preko Berlina poročajo, da je že par tednov opažati med dijaki varšavske visoke šole odpor proti odredbam vseučiliških oblasti. Zlasti niso plačali kolegnine. Meseca maja je nemška policija zaradi izgrede in odpora proti državnim oblastim aretirala več dijakov. Samo neki socialistični političnik je bil kaznovan z več meseci ječe. Dijaki so nato uprizorili stavko, so se ji pridružili tudi dijaki drugih zavodov. Zaradi tega je nemški generalni gubernator v Beseler zaprl za nedoločen čas obe vseučilišči.

Cesar je imenoval bivšega višjega stoliškega predstojnika poslanca Antona Mihaloviča za bana Hrvatske, Slavonije in Dalmacije. Novi ban je bil rojen leta 1868. Študiral je v Osijeku, na dunajskem Terezianišču, pravosodje na Dunaju in v Gradcu. Pripada hrvatsko-srbski koaliciji.

— Vojaški duh v šoli. V državnem zboru se je dalmatinski-hrvatski poslanec Biankini dotaknil tudi šolskega vprašanja v Istri in Dalmaciji. Najprej je

Štajerske vesti.

—š— Ob zadnjih letošnjih izpitih za učit. usposobljenost v Mariboru so bile aprobirane nastopne slovenske učiteljske osebe: Cajnkar Ana, suplentka pri sv. Mariji v Pušavi; Dolinar Ivan, suplent pri Mariji Reki, Klenovšek Henrik, prov. učitelj v Novi cerkvi pri Ptuj;